

מסורת הש"ס

(א) [קידושין טו.] זכום
(ב) [ג' לטל ד' ע"ו ח:];
(ג) [ז' ולא יאמרו ערף];
(ד) הרי"ט ד' (ה) [מגילה
יד.]; (ו) ה"ה. ג' ע"ד פ"ז
(ז) [ט' מ' ע"ג];
(ח) [דברים כו.] (ט) [ט' ע"ב];
פסולתה,

הגהות הגר"א

[א] מ' וז' הדין דין. נמק'
דן שני:

מוסף רש"י

בשלמא בית המקדש
גבוה מא"י. דשמעת
מינה להא ב"י משמעי
קולא (קדושין טו.). דכתבי
ועלית. מל שערך קרי
עליה ומשם לביט המקדש,
מלמד שבת המקדש היה
גבוה מלל א"י (בתו"ס ד:)
דכל לדידיה סתם ומש
ועלית (קדושין טו.). אמר
העלה כו' מארץ
צפונה. דהיינו בגל, ומל
הארצות אשר הדתמים שם
וכתיב אשר העלה (שם).
שמעברים את השנה כל
אדם. אם רלו כ"ד לאחר
הפורים שהשנה ליהיה
להעבר מעצרת אותה
(ר"ה ז.). שהיו אומרים
עד הפורים. לפי שהיו
חכמים אומרים שאין
מעברין א"י כ' תשיבו
דברי לפי הפורים, לכן
הווקפו לעדות זו (שם).
עשירי. אין לו כרוף ליהיה
שאין מטכר עמו אלף י"א
דהו ליה מתי (נה עב.).
כתשיעי. דשפיע לן ביה
דעמי סימור אם רתהו בו,
דהא רחוי הבהיל ליה בו,
מגורה (שם). אף עשירי.
אם התחילו ללכות בו, בעי
שימור. י"א כנגדו א"ע"ג
לדידה רחוייה לכל ליה זבה
מגורה (שם).

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

פז.

עין משפט
נר מצוה

לח א מ"י פ"ג מהלכות
ממרים הלכה ה':
ל"ב ב מ"י שם הלכה ו':
ב ג מ"י שם הלכה ה' פ"ד
הלכה א והלכה ב וע"י
שם הלכה:
מא ד מ"י פ"ד מהל'
קידוש המדש הלכה
יג ד':
מב ה מ"י פ"ה מהל'
ממטלי משכב ומושב
הלכה ט טור י"ד ס' קפג:

תורה אור השלם

1. פי יפלא ממך דבר
למשפט בין דם לדם בין
דין לדין וכן נגע לנגע
דברי ריבת בשערך קרי
יקמח וקליה אל המקום
אשר יבחר יי אלקיך בו:
דברים יז ח
2. מפה יבא חשב על יי
רעה יעזב בלעלי:
נחום א יא
3. לכן הנח ימים באים
יבא יי ולא יאמרו עוד
י: "י אשר העלה את בני
ישראל מארץ מצרים:
פי אם יי אשר העלה
ואשר הביא את זרע בית
ישראל מארץ צפונה
ומכל הארצות אשר
הדתמים שם ישובו על
אדמתם:
יירמיהו כג ז-ח
4. ואם כל עדת ישראל
ישנו ונגעם דבר מעיני
הקדל ויעשו אחת מכל
מצות יי אשר לא
תעשה ויאשמו:
דברים יז יא
5. על פי התורה אשר
יורה ועל המשפט אשר
יאמרו לך תעשה לא
תסור מה דבר אשר
יאמר לך יי ושמאל:
דברים יז יא
6. ויעשית לך פי הדבר
אשר יאמר לך מן המקום
ההוא אשר יבחר יי
ועשית לעשות ככל
אשר יורה: דברים יז יא

במופלא שבב"ד. מומחה למעוטי תלמיד ואין זה כשאר מופלא
דככל דוכמין כדפרישית שלהי פרק קמא (דף טו):
שבת המקדש גבוה. לאו מכל א"י דאיכא עין עיטס דמילדי
מיניה כדלמך בלחיה מקומן (זכום דף טז): סבור
למצנייה בעין עיטס דמילדי אי נמי

כותלי בהמ"ק גבוה מעין עיטס שגובהן
ק' אמה: **מלמד שהמקום גורם.**
לאפוקי מאלן צנית פלגי והמנה
עליהם כדלמרינן לעיל צפרק קמא
(שם ד'): **דאי לאהאי גיסא קא**
שרי חמין בפסח. מימה הא מ"ד
עד הפורים מודה דלס עכרוה אחר
הפורים מעוצרת דווקא צניסן הוא
דלמך צפרק קמא (דף יג): וסס זה
ניסן ואין אחר ניסן אצל מלך דלמך
עד הפורים מדרבנן בעלמא הוא
דלמך כדמפרש צפרק קמא דר"ה
(דף י. וסס) מ"ט דמ"ד עד הפורים
כיון דלמך מר שואלין בהלכות הפסח
קודם הפסח ל' יום אחי לזולתי
צמנן וכיון דלס עכרוה כ"ע מודו
דמעוצרת לא קא שרי חמין צפוס:
ורשב"ל אומר עשירי כאחד
עשר. וא"ת ולרשב"ל
אי אמר זקן ממרא כרבי יוחנן אמאי
מיחייב הרי מתמיר הוא ואין כלן
דבר שזודו כרת וי"ל דמשכחת לה
אי נגעה בכר של תרומה וקידש בו
את האשה דאי טמא הוא אין בו
שום פרוטה דלא חזי אלף להפסח
ואינה מקודשת ואי טהור הוא יש בו
שום פרוטה דחזי לאכילה ומקודשת:
דין

ממך דבר למשפט וכתוב התם ונגעלם דבר מעיני הקהל מה להלן דבר
שחייב על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת אף כאן דבר שחייב על זדונו כרת
ועל שגגתו חטאת ור' יהודה ע"ל פי התורה אשר יורה עד דאיכא תורה ויורה
ור"ש אשר יגידו לך מן המקום ההוא אפילו כל דהו א"ל רב הונא בר חיננא
לרבא תרגמא לי להא מתניתא אליבא דר"מ א"ל רבא לרב פפא פוק תרגמא
ליה כי יפלא במופלא שבב"ד הכתוב מדבר ממך זה יועץ ש"י שיודע לעבר
שנים ולקבוע חדשים כדחתנן יהוה העידו שמעברים את השנה כל אדר שהיו
אומרים עד הפורים דאי להאי גיסא קא שרי חמין בפסח ואי להאי גיסא קא שרי
חמין בפסח דבר זה הלכה זו הלכות אחד עשר עשירי ר' יוחנן אמר
עשירי כתשיעי ור"ש בן לקיש אמר עשירי כאחד עשר רבי יוחנן אמר עשירי
כתשיעי מה תשיעי בעי שימור אף עשירי בעי שימור ר"ל אמר עשירי כאחד
עשר מה אחד עשר לא בעי שימור אף עשירי לא בעי שימור משפט זה הדין [א]

דין
שהשנה ריכה להתעבר ועכרוה: שהיו אומרים כו'. לפיכך הולכנו להעיד כן שהיו שחר חכמים אומרים עד הפורים מעצרתן ושוב אין מעצרתן.
וטעמא מפרש צמ"ס ר"ה [א.] דמן הפורים התחילו לדרוש בהלכות הפסח דמניח שואלים בהלכות הפסח קודם הפסח ל' יום וכי מתחיל להו לא נייתי
לשלוחו ב"ד כסבר שמעו מן הדרשנים לעשות הפסח בסוף ל' ואחי לזולתי צמנן: דאי להאי גיסא. אם אמרו ב"ד שכלשכת הגזית שמעברים
אחר הפורים מעוצרת כר' יהושע ור' פפיס והוא אמר אינה מעוצרת קא שרי חמין בפסח: ואי איפכא. נמי שרי חמין בפסח דזודו כרת:
הלכות אחד עשר. יום אחרון של י"א שבין נדה לנדה. קיימא לן [מדה עב:] י"א יום שבין נדה לנדה הלכה למשה מסיני משעברו ז' ימי הנדה אינה
חוזרת להיות נדה עד שעברו י"א יום דכל דמיה שרואה בהם דס ויצה הם ואם ראתה בהם יום או יומים רזופים שומרת יום ג' ואם פסקה
ולא ראתה בו טובלת בו ביום וטהורה ואם ראתה ג' ימים רזופים הויא ויצה לקרבן ולטבילת מים חיים. ואפליגו רבי יוחנן ורשב"ל בהלכות
יום האחרון: רבי יוחנן אמר הלכה אחת נאמרה בו ר"ל אמר שמי הלכות נאמרו בו ליחלק משלפניו והך פלוגתא ציליהי מסכת נדה
ואתמר בתתא לישני וחד מינייהו נקט הכא: עשירי רבי יוחנן אמר הרי הוא כפשיעי. מה הרואה צתשיעי ריכה להיות שומרת עשירי
שהי רחוייה צלירוף ג' לויצה ושמת תראה בעשירי הרי שנים ותמזור ותראה צתחד עשר הרי ג' אף הרואה בעשירי ריכה להיות שומרת
אחד עשר ואע"פ שעשירי אינו ראוי לצירוף ג' שאין שנים עשר מטכרף עמהם לויצה דיכא דלא ראתה ג' רזופין להיות זבה בהנך י"א
יום הוי יום שנים עשר תחלת נדה והיינו דקאמר רבי יוחנן התם הלכתא י"א הלכה אחת נאמרה בו ליחלק משלפניו ומאי איהו דלא בעי
שימור להיות שומרת שנים עשר נגדו דהא לאו מימי ויצה הוא אצל שזה לשלפניו להיות שימור לראיית עשירי כסם שהעשירי שימור לראיית
תשיעי: ור"ל אמר עשירי כאחד עשר לא בעי שימור. שנים עשר שהרי אין השנים עשר מימי ויצה אף עשירי לא בעי שימור
להיות שומרת י"א דלא נאמרה שומרת יום נגד יום אלא צראויה לצירוף ג' הלכך לר"ל שמי הלכות נאמרו ביום אחד עשר ליחלק משאר ימים
שלפניו אחת שאינו כר"ף שימור ואחת שאין נעשה שימור לראיית עשירי. ואי איפלוג זקן ממרא ורבנן בהלכות אחד עשר כדאיפליגו ר"ל
ורבי יוחנן הוי דבר שזודו כרת על שומרת יום כנגד יום חייב כרת כדמצי (ויקרא טו.) כל ימי זוב טומאתה וגו' ודרשין [מדה עב.] ימי וכל ימי: